

Η ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΔΕΚΑΕΤΙΑ ΤΟΥ 1980

1981 - 1989

ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΠΑΣΟΚ 1981-1985

Το 1981 το ΠΑ.ΣΟ.Κ. του Ανδρέα Παπανδρέου κερδίζει με μεγάλη πλειοψηφία τις εκλογές. Για πρώτη φορά στην Ελλάδα αναλαμβάνει την διακυβέρνηση της χώρας ένα κόμμα με τόσο έντονα ριζοσπαστικό πρόγραμμα.

Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. απευθύνθηκε στην κατηγορία των λεγόμενων «μη προνομιούχων» πολιτών με ένα πρόγραμμα που περιείχε την πρόταση του μετασχηματισμού της ελληνικής κοινωνίας.

Η προεκλογική συγκέντρωση του ΠΑΣΟΚ στη πλατεία Συντάγματος τον Οκτώβριο του 1981

Πηγή εικόνας: <https://www.bankwars.gr/18-oktovriou-1981-i-allagi-poy-ilthe-alla-efyge/>

ΑΙΤΩΝΙΚΗ: Σ. Α. ΦΥΛΙΑΜΑΝΤΗΣ

ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ

Σάββατο, 19 Οκτωβρίου 1981

Απογευματινή Αδέσμευτη Εφημερίδα

Αριθμός φύλλου 1863 - Έτος 76 - Δελ. 13

**ΩΡΑ 9
Β' ΕΚΔΟΣΗ**

ΑΝΑΣΤΑΣΗ

Έδρες 177 - ΝΔ 110 - ΚΚΕ 13

ΠΑΣΟΚ

Ανδρέας: Νίκη αλληλαγή-συμφιλίωση

48%

ΤΕΛΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Σορώθηκε η Δεξιά

ΩΡΑ 9 π.μ. Κρά 16.477 ψηφοίτων σε σύνολο 16.477
 ΚΚΕ 13,43% (2.208) ΝΔ 66,57% (10.869) ΔΕΣ 16,00% (2.600)
 ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ 1,93% (317) ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΙ 1,97% (325)

ΠΑΡΤΙ	2.411.307	48,04%	48%	177
Κ. Δημοκρατίας	1.904.941	37,96%	38%	110
ΚΚΕ	644.877	12,59%	13%	13
ΚΚΕ κομμ.	61.770	1,19%		
Μεταξο	26.796	0,51%		
Ε.Π.Α.	21.003	0,40%		
Ε.Φ.Α.	18.000	0,35%		
Κ. Πανεπ.	86.339	1,70%		

ΠΟΙΟΙ ΟΡΚΙΖΟΝΤΑΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

Πηγή εικόνας: <http://www.matrix24.gr/2016/10/to-pasok-stin-exousia-35-chronia-apo-tin-allagi/>

«ΑΛΛΑΓΗ»

Το κεντρικό πολιτικό σύνθημα του ΠΑΣΟΚ ήταν η «Αλλαγή» και εκφραζόταν με το τρίπτυχο:

- «λαϊκή κυριαρχία»
- «εθνική ανεξαρτησία»
- «κοινωνική δικαιοσύνη»

Ο **Ανδρέας Παπανδρέου** έμεινε πρωθυπουργός για δύο 4ετίες από το 1981 έως το 1989 και προέβη σε μία σειρά σημαντικών επιλογών:

ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΕΠΙΛΟΓΕΣ

1 την επίσημη αναγνώριση **όλων** των αντιστασιακών οργανώσεων

↪ πρακτικά, των οργανώσεων της **Αριστεράς**, που δεν είχαν αναγνωρισθεί μετά τον **Εμφύλιο Πόλεμο**

Η απόφαση αυτή συνοδεύτηκε από απονομή **συντάξεων** και **τιμητικών διακρίσεων** στους ηλικιωμένους πλέον αγωνιστές.

ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗΣ

Η αναγνώριση των αντιστασιακών οργανώσεων δημιούργησε ένα **πολιτικό κλίμα**, που άνοιξε τον δρόμο της **εθνικής συμφιλίωσης** και έκλεισε ανοιχτές πληγές 40 χρόνων.

Σε αυτό το πλαίσιο διευκολύνθηκε και η επιστροφή χιλιάδων **πολιτικών προσφύγων** από τη **Σοβιετική Ένωση** και τις άλλες **Λαϊκές Δημοκρατίες** της Ανατολικής Ευρώπης.

ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΕΠΙΛΟΓΕΣ

2 διπλασιασμός των κατώτατων συντάξεων

3 σημαντικές αυξήσεις του κατώτατου μισθού και των ημερομισθίων

↪ ο στόχος ήταν η ανακούφιση των ασθενών

λαϊκών τάξεων

4 η δημιουργία του Εθνικού Συστήματος Υγείας (Ε.Σ.Υ.)

ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΥΓΕΙΑΣ

Το Εθνικό Σύστημα Υγείας υπήρξε ένας από τους πιο επιτυχημένους θεσμούς εκείνης της εποχής. Η οργάνωση του Ε.Σ.Υ. χαρακτηριζόταν από την δημιουργία τριών νοσηλευτικών βαθμίδων:

- κέντρων υγείας στην περιφέρεια
- περιφερειακών νοσοκομείων
- νομαρχιακών νοσοκομείων

ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΥΓΕΙΑΣ

Η καινοτομία του Εθνικού Συστήματος Υγείας ήταν το δικαίωμα στην περίθαλψη που είχαν όλοι οι πολίτες σε κέντρα υγείας και νοσοκομεία, χωρίς όρους και προϋποθέσεις.

ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΕΠΙΛΟΓΕΣ

5 καθιέρωση του πολιτικού γάμου

6 καθιέρωση του συναινετικού διαζυγίου

↪ αυτές οι επιλογές αποτέλεσαν τομές στο ελληνικό οικογενειακό δίκαιο

7 αναγνώριση της ισότητας των δύο φύλων

8 κατάργηση της προίκας

↪ με αυτές τις επιλογές ενισχύθηκε η θέση της γυναίκας στην ελληνική κοινωνία

ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Η εξωτερική πολιτική είχε τρεις άξονες:

- 1 ενίσχυση της θέσης της **Ελλάδας** στην **ΕΟΚ**
- 2 άνοιγμα σε διάφορες χώρες όπως
 - του λεγόμενου «τρίτου κόσμου»
 - του **ανατολικού μπλοκ**
 - του **αραβικού κόσμου**
- 3 σκληρή στάση απέναντι στην **Τουρκία**

Ο Ανδρέας Παπανδρέου με τον ηγέτη των Παλαιστινίων Γιασσέρ Αραφάτ το 1988

Πηγή εικόνας: <http://agp.archeio.gr/archive.php?lang=en&action=browse&value=ELP.087&sub=>

Ο Ανδρέας Παπανδρέου με τον πρόεδρο της Γαλλίας Francois Mitterrand το 1982

Πηγή εικόνας: <http://www.ime.gr/chronos/15/gr/general/gallery/31.html>

Ο Ανδρέας Παπανδρέου με τον πρόεδρο της Γαλλίας Francois Mitterrand (αριστερά) και τον πρόεδρο της Λιβύης Muammar al- Gadhafi (δεξιά)

Πηγή εικόνας: <https://greekreporter.com/2011/08/24/colonel-gadhafi-greek-bonds/>

ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ Ε.Ο.Κ.

Οι πρωτοβουλίες της **Ελλάδας** στα πλαίσια της **Ε.Ο.Κ.** αποσκοπούσαν στην ενίσχυση της θέσης της **Ελλάδας** με την παροχή περισσότερων κονδυλίων προς τις φτωχότερες χώρες του ευρωπαϊκού Νότου: **Ελλάδα**, **Ιταλία**, **Ισπανία** και **Πορτογαλία**.

ΛΟΙΠΕΣ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΕΣ ΕΠΙΛΟΓΕΣ

1 κατασκευή διαφόρων δημοσίων έργων

2 εξυγίανση προβληματικών επιχειρήσεων με τον στόχο

- να γίνουν οι επιχειρήσεις ανταγωνιστικές
- να διασφαλιστούν θέσεις εργασίας

3 πολιτική ενίσχυσης του εισοδήματος

- των αγροτών
- των μικρομεσαίων επιχειρηματιών

ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΙΣ ΠΑΣΟΚ 1985-1989

Οι κυβερνήσεις του ΠΑΣΟΚ της περιόδου 1985-1989 ήρθαν αντιμέτωπες με μεγάλα **οικονομικά προβλήματα**, ιδίως κατά την διετία 1985-1987. Τότε εφαρμόστηκε ένα **οικονομικό πρόγραμμα σταθεροποίησης της οικονομίας** με σκοπό:

- τη μείωση των ελλειμμάτων και
- τη μείωση του πληθωρισμού

Ανακοινώσεις των κ.κ. Σημίτη και Ακριτίδη

«ΚΛΥΔΩΝΙΣΜΟΙ» ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΡΩΤΗ ΦΑΣΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΜΕΤΡΩΝ

Ο τρόπος υπολογισμού της ΑΤΑ και της έκτακτης εισφοράς των επιχειρήσεων.- Τα επιτόκια.- Νέα αναπροσαρμογή τιμών κουβίων, ηλεκτρικού ρεύματος κλπ.

Ο κ. Σημίτης, πρόεδρος της κυβέρνησης, δήλωσε ότι η κυβέρνηση θα συνεχίσει να εφαρμόζει τα μέτρα που έχουν ληφθεί για την αντιμετώπιση της κρίσης. Ο κ. Ακριτίδης, υφυπουργός Οικονομικών, ανακοίνωσε ότι η κυβέρνηση θα λάβει μέτρα για την αντιμετώπιση της ανεργίας και της φτώχειας.

Ο κ. Σημίτης δήλωσε ότι η κυβέρνηση θα συνεχίσει να εφαρμόζει τα μέτρα που έχουν ληφθεί για την αντιμετώπιση της κρίσης. Ο κ. Ακριτίδης, υφυπουργός Οικονομικών, ανακοίνωσε ότι η κυβέρνηση θα λάβει μέτρα για την αντιμετώπιση της ανεργίας και της φτώχειας.

Ο κ. Σημίτης δήλωσε ότι η κυβέρνηση θα συνεχίσει να εφαρμόζει τα μέτρα που έχουν ληφθεί για την αντιμετώπιση της κρίσης. Ο κ. Ακριτίδης, υφυπουργός Οικονομικών, ανακοίνωσε ότι η κυβέρνηση θα λάβει μέτρα για την αντιμετώπιση της ανεργίας και της φτώχειας.

Ο κ. Σημίτης δήλωσε ότι η κυβέρνηση θα συνεχίσει να εφαρμόζει τα μέτρα που έχουν ληφθεί για την αντιμετώπιση της κρίσης. Ο κ. Ακριτίδης, υφυπουργός Οικονομικών, ανακοίνωσε ότι η κυβέρνηση θα λάβει μέτρα για την αντιμετώπιση της ανεργίας και της φτώχειας.

ΧΩΡΙΣ ΑΝΑΒΟΛΗ

ΕΝΩ ΣΥΝΕΡΧΕΤΑΙ ΑΥΡΙΟ ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ
Συνεχίζονται οι αντιδράσεις
γιά τα μέτρα που εξαγγέλθηκαν
ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΕΙΣ ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑΣ ΕΡΓΑΤΩ-ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ

ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

Το 1985-1986 αναθεωρήθηκε το Σύνταγμα της χώρας και **περιορίστηκαν** οι εξουσίες του Πρόεδρου της Δημοκρατίας, ενώ ενισχύθηκαν:

- ο ρόλος του πρωθυπουργού
- ο ρόλος του Κοινοβουλίου

Το ελληνικό Κοινοβούλιο

ΕΛΛΗΝΟΤΟΥΡΚΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

Η Ελλάδα έδειξε καλή διάθεση απέναντι στην Τουρκία στα πλαίσια των ελληνοτουρκικών σχέσεων, αλλά όταν η Τουρκία αποφάσισε να δημιουργήσει τετελεσμένα στο Αιγαίο σχετικά με την συνεκμετάλλευση του πετρελαίου, η Ελλάδα αντέδρασε δυναμικά το **1987** (μερική επιστράτευση και πολεμική ετοιμότητα) και η Τουρκία υποχώρησε.

ΣΤΗ ΖΩΝΗ ΠΟΛΕΜΟΥ

ΤΟ "ΣΙΣΜΙΚ"

Από τό μεσημέρι μέ 17 πολεμικά

Μεταμεσονύκτια
...«ειρηνική»
δήλωση Οζάλ

Τα «Σισμικ» από την πρωτιά 17 τουρκικών πολεμικών αεροπλάνων στην «ζώνη του πολέμου». Στη 1 μ.μ. σήμερα υπολογίζεται να προσεγγίσει τη περιοχή των «ερεινών» οι άσπρες, σκαμμένα με γρήγοτη διακόσμηση του πρωθυπουργού κ. Α. Παναγοπούλου. Ήρθε κατά ακριβώς 95% στην Ελληνική Υπεράσπιση.

Απόφαση της ελληνικής κυβέρνησης η οποία ελήφθη χθες το πρωί από το ΕΠΕΥΜ ανακοινώθηκε από τον υπουργό Εξωτερικών και πραγματοποιήθηκε από τον πρωθυπουργό προς την Ελλάδα και στο να μην επηρεάσει στα «Σισμικ» να πραγματοποιηθεί με ανεμπείς έρωτες στο Αιγαίο και ειδικότερα στην Ελληνική Υπεράσπιση.

Η άσκηση της ελληνικής κυβέρνησης να πραγματοποιηθεί τις έρωτες του Σισμικ είναι ούτως ή άλλως αντίθετη με τα κείμενα της Συνθήκης της Λωζάνης και της Σύμβασης της Γενεύης.

Ο Πρωθυπουργός κ. Α. Παναγοπούλου περιλαμβάνει από τους πολιτικούς ηγέτες κατά την έρωτα του από τη συνάντηση του Υπουργού Εξωτερικών κ. Α. Παναγοπούλου με την κυβέρνηση της γερμανικής Δημοκρατίας και Λωζάνης.

Ολη ή Δύση συνιστά άμοιβαία αυτόσυγκράτηση

Ο ΣΙΣΜΙΚ των αεροπλάνων που έρχεται να επιτεθεί το Σισμικ θα είναι η πρώτη φορά που θα είναι ένοχη η Ελλάδα και η Ελλάδα θα είναι ένοχη η Ελλάδα. Ο Σισμικ από 90% το αεροπλάνο που θα προσεγγίσει. Από αυτό το αεροπλάνο πρέπει να προσεγγίσει το αεροπλάνο, αλλά να μην προσεγγίσει το αεροπλάνο. Ο Σισμικ θα είναι ένοχη η Ελλάδα και η Ελλάδα θα είναι ένοχη η Ελλάδα. Ο Σισμικ θα είναι ένοχη η Ελλάδα και η Ελλάδα θα είναι ένοχη η Ελλάδα.

Γιά έθνικούς λόγους ανέστειλε τόν άγώνα της και ή Εκκλησία

Η Εκκλησία της Ελλάδας είναι στη πρώτη γραμμή της αντίστασης στον Σισμικ. Η Εκκλησία της Ελλάδας είναι στη πρώτη γραμμή της αντίστασης στον Σισμικ. Η Εκκλησία της Ελλάδας είναι στη πρώτη γραμμή της αντίστασης στον Σισμικ.

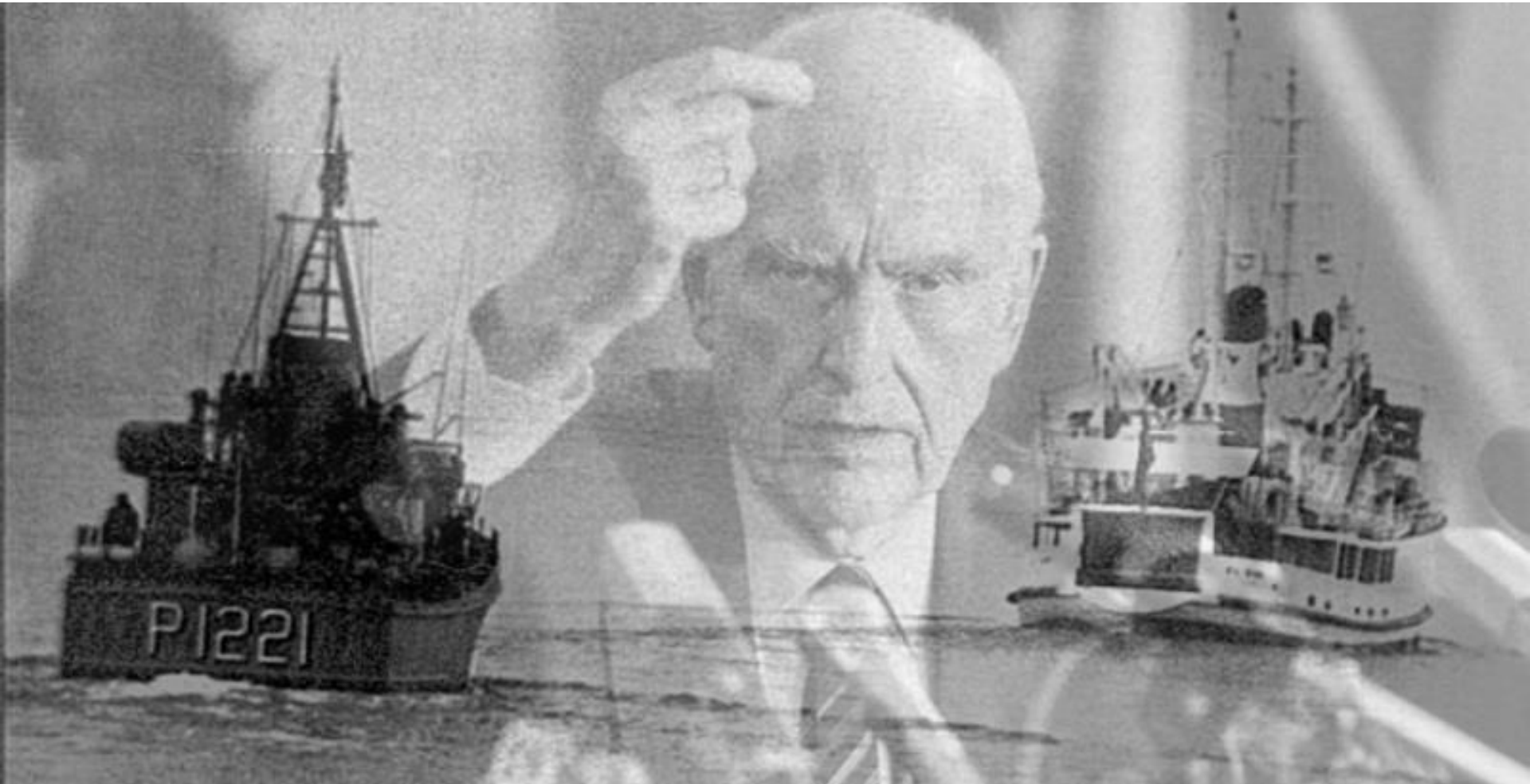
Η ήθη στον
Εβρο, τη
Μυτιλήνη
και τη Λήμνο
ΣΕΛ. 3

Όλα τα μέτρα
πολεμικής
ετοιμότητας
της χώρας
ΣΕΛ. 20

Ο πρωθυπουργός
ένημερώνει
την πολιτική
ήγεσία
ΣΕΛ. 6

Η κρίση

Ελληνικό πλοίο του Πολεμικού Ναυτικού εκδιώκει το τουρκικό ερευνητικό Σισμίκ το 1987

Πηγή εικόνας: <https://thesocialist.gr/epistrateusi-1987-andreas-papandreou-usa-turkey/>

ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΤΕΤΡΑΕΤΙΑΣ

Το τέλος της δεύτερης τετραετίας του ΠΑ.ΣΟ.Κ. αμαυρώθηκε από οικονομικά σκάνδαλα μελών της κυβέρνησης, όπως το λεγόμενο «σκάνδαλο Κοσκωτά», που οδήγησε σε σκληρή πολιτική αντιπαράθεση.

Την ίδια περίοδο είχε κλονισθεί σοβαρά και η υγεία του Ανδρέα Παπανδρέου. Το 1989 μετά από τρεις συνεχόμενες εκλογικές αναμετρήσεις το ΠΑ.ΣΟ.Κ. έχασε τις εκλογές.

Διπλή επέμβαση στο παρά 5'

ΜΠΛΟΚΟ

**στην περιουσία
του Κοσκωτά** | **στην πώληση
της Τράπεζας**

ΠΕΜΤΑΝΑΞΗ της πώλησης της Τράπεζας Κρήτης και η Διοικητική είναι των περιουσιακών στοιχείων του κ. Κοσκωτά και των ενεργημάτων του, είναι οι δύο πιο σημαντικές γκερούλες ενόψει «Φρίλε» Κοσκωτά.
Η ανάκληση της πώλησης της Τράπεζας Κρήτης στους κ. Αρχισία και Χανιά είναι από τα παράνομα αποτελέσματα της Τριμελούς της Γενικής και πέτρα από πέτρα της Πρωτοδικώσεως κ. Χαλκιάς. Ηλεκτρονικά στον δικαστή της Γενικής κ. Αρχισία Κρήτης.
Πρωτοδικώσεως από την πρόταση εισαγωγής των Πρωτοδικών Αθηνών υποκαταστήγει η Διοίκηση της περιουσίας του κ. Κοσκωτά μέχρι να καθοριστούν όλοι οι όροι της περιουσιακής Επιστολής και της συστημένης καταβολής της μέχρι τον ποσό των 1,5 δισεκατομμυρίων δραχμών.

ΑΝΔΡΕΑΣ:
Εντολή στον
Χαλκιά για
την ακύρωση
ΠΑΣΟΚ:
Κυρώσεις για
την απάτη

**Αγωνία για
τις καταθέσεις**

Αγωνία για τις καταθέσεις κληρονομιάς στους κλάδους της Τράπεζας Κρήτης, ύστερα από την απόφαση που έκασε η Τριμελής Επικρατεία κ. Χαλκιά να κλείσουν χρέος όλα τα υποκαταστήματα της Τράπεζας Κρήτης με απόφαση να είναι «όσον ελάχιστες εφικτό». Στη φωτογραφία ακατάλληλα των εργαζομένων της Τράπεζας Κρήτης όσον αφορά από τον κ. Χαλκιά για κατά την απόφαση

ΒΟΥΛΗ: Όλοι τώρα κατά Κοσκωτά...

Πρωτοσέλιδο εποχής για το
σκάνδαλο Κοσκωτά

Μύδροι του Μένιου προς "τέως φίλους"

«Συλλογικές ήταν όλες οι αποφάσεις μας»

**ΨΕΥΔΗ ΓΙΑ
ΚΟΥΤΣΟΝΟΜΟ
ΑΙΧΜΗ ΚΑΤΑ
ΑΝΔΡΕΑ ΓΙΑ
ΤΗ ΣΙΓΗ ΤΟΥ**

Η ΑΠΟΦΑΣΗ

Ανδρέας 166 Κουτσούγιωργας 247 • Πέτσος 222
Τσοβόλας 168 • Ρουμελιώτης 170

ΟΛΟΙ ΣΤΟ ΕΔΩΛΙΟ

ΦΟΒΕΡΗ ΓΚΑΦΑ

**Έρευνα
- φιάσκο
σε σπίτι
του Μ.
Ζιάγκα**

Ανόητη πρόκληση,
παραμονή της κηδείας
του Μπακογιάννη
**200 ΕΚΑΤ.
ΕΠΙΚΗΡΥΞΗ
ΓΙΑ 17 Ν.**

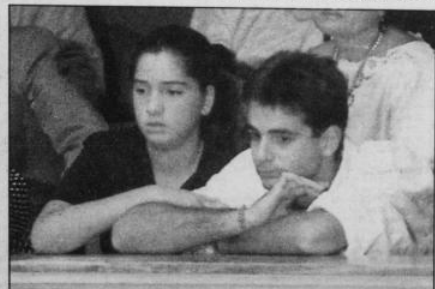
ΣΤΙΣ ΣΕΛΙΔΕΣ 3.20-25

**Ανδρέας: Έχω πολιτική ευθύνη
αλλά κατηγορώ τους κατηγορούς**

Μ Ε 166 ναι, η Βουλή, δηλαδή Ν.Δ. και Συνασπισμός, παράγει στις τρεις το πρωί τον Ανδρέα Παπανδρέου να δικασθεί στο ανώτατο πάλι δικαστήριο για το

σκάνδαλο Κοσκωτά. Μαζί με τον ε. πρωθυπουργό παραπέμφθηκαν και οι Κουτσούγιωργας, Ρουμελιώτης, Πέτσος και Τσοβόλας για την ίδια επίθεση. Το μεσημέρι, ο Ανδρέας Παπανδρέου είχε

λεχθεί τις πολιτικές του εθνικές, αλλά αρνήθηκε τις κοινικές και κατηγορήσει τους κατηγορούς του.
ΡΕΠΟΡΤΑΖ ΒΟΥΛΗΣ ΣΤΙΣ ΣΕΛ. 4, 5, 10-13, 33.

**Τίμησε
στη Βουλή
το νεκρό
πατέρα**

Εκπλήξη προκάλεσε χθες στη Βουλή η παρουσία της 15χρονης κόρης του δολοφονηθέντος Παύλου Μπακογιάννη, της Αλέξιας Σιωπηλή, μυστακωμένη παρακολούθησε ολόκληρη τη χθενοβραδινή συζήτηση δίπλα στο μικρότερο γιο του Κων. Μητσοτάκη, Κυριάκο.

ΠΕΡΑΣΑΝ!

**Αθλοι
ΑΕΚ - ΠΑΟ**

● Ο «Διέφυλος» έχανε 0-1, προηγήθηκε 3-1, αναλήφθηκε στο 3-2 αλλά τελικά βρέθηκε νικητής με σκορ 5-3 της Αθηνών Δρόσης.
● Οι «πρασίνοι» βρέθηκαν να χάνουν 2-0, ισοφάρισαν 2-2 και λίγο πριν το τέλος 3-3 τη Σαϊόνας.
● Στο τέλος λύγισε (2-0) ο Ηρακλής στη Σίδη.
● Στις 9 μ.μ. παίζει ο Ολυμπιακός με τη Ραντ.
ΣΠΟΡ, ΣΕΛ. 35-45

Πρωτοσέλιδο εποχής για το σκάνδαλο Κοσκωτά

**Κείμενα, συγγραφή, ιστορική έρευνα, εικόνες: Γαρίτατζης Χαράλαμπος (ΠΕ07)
Φιλολογική επιμέλεια: Γεώργιος Σπανός (ΠΕ02)**